

Temetése 9-én d. u. 4 órákor ment végbe, s a szakadó eső dacára is számos barát és tisztelő vette körül ravatalát. Ezek között az alsó-zempléni egyházmegye esperese n. t. Kopré Ferencz és Körösy György nagy-géresi lelkész is látható volt.

A templomban Fejes István s.-a.-ujhelyi ref. lelkész tartott gyászbeszédet. A sirnál pedig Erdélyi Sándor m. jesztrebi lelkész mondott bucsuszavakat.

Legyen béke a közhasznú életpályán nemes törekvéssel küzdő férfiu hamvain!

Böszörményi Károly.

A könyöradomány-gyűjtés szabályozása.

A m. kir. belügyministerium tapasztalván, hogy a könyöradományokat jogtalanul gyűjtők ellen némely hatóságok a fennálló szabályokat vagy épen nem, vagy hiányosan alkalmazzák; különösen többször előfordultak esetek, hogy egyes hatóságok által még külföldieknek is adatnak gyűjtési engedélyek, sőt olyanoknak is, kik Magyarországra szóló utlevéllel nem bírnak. A hatóságok ily eljárásukkal nemcsak a hatáskörük alá helyezett közönséget kelletlenül folytonos zaklatásoknak teszik ki, hanem nem ritkán arra érdemtelenekek segítenek, holott feladatukat épen közönségük e részbeni érdekeinek is kellő megóvása képezi. — Sőt esetleg még a magyar állam ellen is vétének, midőn oly idegenek irányában, kiknek utlevelében nem a magyar-osztrák monarchia és nem Magyarország, de a monarchiának csak másik állama van megnevezve, — nemcsak az ebből esetleg következhető eljárást nem követik, de azokat még a könyöradomány gyűjtésére azon kedvezményében is részesítik, melyben a magyar állam területére érvényes utlevéllel bíró idegeneket részesíteni nincsenek jogosítva.

E szükséges egyöntetű eljárás elérése céljából f. évi ápril 16-án 18613. sz. alatt következő rendeletet bocsájtotta ki, mely szerint:

1. Országszerte való könyör-adományok gyűjtésére engedélyt kizárólag csak a belügyministerium adhat.

2. Egyes törvényhatóságok területére a törvényhatóságok első tisztviselői (alispán, polgármester, Budapesten a rendőri főkapitány) is adhatnak 60 napot meg nem haladó időre engedélyt, azonban csak a területükön állandóan lakó, nagyobb mérvben önhibájukon kívül károsodott egyének részére. A törvényhatóságok első tisztviselői nemcsak nem jogosultak tehát más törvényhatóság területére gyűjtési engedélyt kiállítani, de ilyet saját területükre sem adhatnak más törvényhatósághoz tartozó, vagy idegen állam területéről jelentkező egyének részére. — Községek ily engedélyeket egyáltalán nem adhatnak.

3. A gyűjtés csak bekötött, lapszámozott, vonalozott, átfűzött és hatósági pecséttel ellátott; gyűjtőkönyv mellett történhetik, melynek első lapján a gyűjtési engedély egész terjedelmében, a következő lapon a gyűjtő egyén személyleírása az illetékes hatóság által hivatalos kiállításban beirandó.

Nincs rá példa a világ történelmében, hogy valaha nemzet ily örült dühvel állt volna saját sirját. S még költőink is! Gyalázat! . . .

Hisz-e még Brassai, hogy az író s műve egy? . . . De hiába irtad egyik legszebb versedet a költőkről (címét elfeledtem) ellenben nem Cassandrai jó lélek szolt-e azon versedből, melyet a képviselőkhöz írtál, még az országgyűlés megnyitása előtt? — Még Sz. K. is — kit leveleiből annyira megszerettem! ha kérdezősködtem róla, már egy pár Pesten mulatott barátom szolt így hozzám: »S te szeretheted azon embert? az barátom még Kandónál is nagyobb hízelgője Deáknak s Andrássynak.« De hagyom e keservesen fájdalmas pontot.

Egyébiránt pedig élek, és küzdöm még tiszszerte több bajjal, gonddal, mint azelőtt. — Vöm eddig velünk lakott, kis unokám sok örömemre volt; most már Ujhelybe mennek lakni, másod aljegyző lévén ott vöm. Szellemes, értelmes fiatal ember, s kinomra verseket is ír, s nem rosakat. Elég, sok is egy (élhetetlen s nem gazda) poéta is egy háznál. hát még kettő!!

Gyűjteményem (lucus a non lucendo) kevés-sel szaporodott mióta nem voltál nálam. Tavaly Mocsáry Lajosnál időztem, s olykor átrándulván Egerbe, mokány tigris barátaimhoz: Puki Miklós-hoz, Csiki Sándorhoz sat. (Nb. Zalárral is megismerkedtem ottan, s Ipolyival s Szvorényivel) az egri várból, egy — a még Dobó védelme alatt a várfalába lött roppant török golyót hoztam el. S nehány újabb hamvve—

(Sajnos, hogy a levél többi része hiányzik.)

4. A belügyministerium által kiadott engedélyekről az engedély szövege szolgál zsinór-mértékül.

5. A hatóságok az engedélyeket külön iktató könyvbe tartoznak nyilvántartani, melybe a cél, továbbá az engedély tartamának kezdete és lejárata is bevezetendő.

6. Mielőtt a gyűjtéssel megbízott egyén valamely községben a gyűjtést megkezdi, tartozik a községi előjárásnál jelentkezni, a gyűjtőkönyvet vagy gyűjtési engedélykönyvet előmutatni, személyazonosságát igazolni és a történet jelentkezést, valamint a nyert helyi gyűjtési időtartamot a gyűjtőkönyvbe bizonyíttatni.

7. Engedély nélkül való könyör-adomány gyűjtés az 1879. 40 t. cz. értelmében kihágást képez és ezen törvény 66 68. §-ai szerint büntetendő.

Csevegés a chronometerekről.

Irta Szabó Kálmán.

Kedvtelve forgatja ön kedves asszonyom rózsás ujjai közt kétgaras nagyságu aranyóráját; sehogyan tud fejébe férni, hogy miként lehet ily finomságot előállítani; arra nem is gondol, hogy mily megerőtetésbe kerülhet egy csupán két kezére támaszkodó férjnek ily hitványság vétele. Tudom is, hogy hosszú s kemény ostromot kellett kiállania öntől férjének, míg odavitte, hogy havi vékony diurnumából kielégítette az ön hiúságát. Persze ön azt nem bánja: arra való a férfi, hogy izzadjon, a nő pedig hogy diszelegjen, s tetejébe még rá is szedje férjét. Ugy-e igazat mondtam? Látszik, hogy nem vagyok még pappus-kormány alatt, mert a valót kimerem mondani még oly karcos hölgynek is, mint ön. No de arról biztosíthatom asszonyom, hogyha ez-élt 400 évvel élt volna, nem lett volna óra zsebében, mivel még az akkor nem volt feltalálva. Ha megengedi, el is beszéltem annak történetét; persze hogy igénytelen soraimat elolvasásával szerencsétlensége, és hogy szelleműs fejecskéjébe beleférjen ezen ön szerint oly száraz és komoly dolog, — csak amugy fecsegés alakjában.

Régeken tehát — mint mondtam — a mai értelemben vett órák nem léteztek, s még a tudósok is csak a pálcák árnyékának hosszából tapogatták ki az időt. Ezen primitív órákkal megtörtént olykor-olykor azon comicum is, hogy mutatójával a férjecske jó nagyot ütött nem jól viselkedő nejének — asztalára. — Elképzelhetni mily nyomoruságos állapotok lehettek azok. — Az alexándriai tudósok táblázatokat készítettek, mely szerint egy pálcza árnyékának hosszából számították ki minden hónapban a nap idejét. Már az határozott haladás volt midőn rájöttek az emberek, hogy csak két vékony száju és részekre osztott üveget kell egymásfelébe helyezni, azok egyikét megtölteni vízzel avagy homokkal, s kész az időmérő. Az ily óráknál a homok vagy víz leszállása egy határozott pontig jelezte egy bizonyos idő elmúltát. — Ezek voltak az ugynevezett klepsydruk. No már azt hiszem, hogy ily órára kegyed nem igen áhitozott volna.

Időjárásban (1030.) Pacíficus szerzetes már kerékszerkezettel ellátott órát készített. Ő már körülbelőlegesen megmutatta azon irányt, melyen az órák tökéletesítésének haladnia kellett. Hugen 1658-ban az ingát vevé segítségül; ez helyes találmány is volt, a mennyiben egy ingának egyenlő nagyságu lengései egyenlő időközökben történnek; az ingával tehát csak oly szerkezetet kellett kapcsolatba hozni, mely a kereket mozgassa, s előállt az óra. — Ma már az ingaórák oly tökélytel szerkesztettek, hogy egy másodpercnek tized, sőt századrészét is meg lehet velők a legpontosabban mérni.

Azonban az ember soha nem szünő buvárkodó elméje ezzel nem elégedék meg. Oly órát is szeretett volna, mely a zsebben is hordozható legyen, s a viszontagságoknak kevésbé legyen kiveve. Ezt állítólag Hele Péter találta volna fel 1510 körül. Hogy ezen első zsebórák nem lehettek oly finom alkotásuak, mint az óné: az bizonyos. Hiszen ha csak a közelmúltban használt órákra, az ugynevezett »vörös hagymákra« gondolunk, nevetünk kell esztelenségükön, ugy, hogy éppen nincs mit csodálkoznunk Newton azon tévedésén, hogy tojás helyett ily éktelen »hagymát« lökött a forró vízbe.

Hogy tökéletes szerkezetű zsebórákat nyerjenek, 1714-ben Angolországban pályázatot is hirdettek oly órára, mely 6 hét alatt legfeljebb 2 perccel késik vagy siet A pályázatnál Harrison János és fia lett a nyertes; azonban a kitűzött pályadíjnak csak felére (10,000 font sterling) érdeme sítottak, mivel az általok szerkesztett óra nem felelt meg mindenben a pályázati feltételeknek. Mai napság ily tekintélyes pályázati összeg még házassági ajánlatoknál sem olvasható.

A Harrison által készített óra már az ugynevezett chronometer (időmérő) volt. Bár minden óra chronometer, de a tudományos életben csak a legnagyobb gonddal szerkesztett és tudomá-

nyos célra szolgáló órát nevezünk így. Itt helyén van azt is felemlíteni, hogy az első órák mutatója 24 óra alatt csak egyszer ment át a számlapon, minők Olaszországban mai napig is találkoznak.

De ha már itt vagyok, elmondok egyet-mást az ugynevezett csillagászati órákról is. A csillagászati órák egy fajtájánál az órával egy távcső van kapcsolatban, mely valamely ismeretes csillag, p. l. a holdfelé van irányulva; ezen távcső az óra által megindítván, mindenkör a csillag járást követi. Van oly csillagászati óra is, mely azalatt, míg a föld egy forgást tesz, 24 órát fut meg. Az ily óra mellett szintén egy távcső van megerősítve, de oincs vele összeköttetésben. Már most például egy megjegyzett csillag déli 9 órákor jelenik meg a távcső lencséjében, másnap is 9 órákor kell itt lennie, különben az óra nem jól jár. Az ily óra járást nagyon könnyű ellenőrizni, mert a csillag egyenletesen futván pályáját, ezután igazítható. — El lehet képzelní, hogy ezek a legnagyobb gonddal készülnek, hogy általok az égen tett mérések minél pontosabbak legyenek.

Ezen történeti vázlatokból látható, mily sok viszontagságon kellett az ön órájának keresztül mennie, míg homokból arannyá lett. Bizony alig hiszi az ember, hogy a mostani mesés kicsiny-ségű órák ősapja oly durva üvegcsupor volt, mint a régiek homok órája. Már itt csakugyan be kell ismernünk, hogy mi jobban hasonlítunk ősatyánk: a gorilla arculatjához, mint az ön órája a klepsydrukhoz. De azért ne törjünk oly hamar pálczát ezen tökéletlenségek felett; nekik is meg volt az ő tulajdonságuk: először nem hitelbe lőnek véve, másodsor nem kerülhetek — a zálogházba.

II-ik kimutatása a Szemere Miklós összes műveire beérkezett előfizetéseknek és aláíróknak.

Kötött példányra 7 frtjával előfizettek: 48. Szunyoghy Dezső S.-a.-Ujhely, 49. Horváth Géza Tata, 50. Ambrózy Nándor S.-a.-Ujhely, 51. Bydeskuthy Sándor S.-a.-Ujhely, 52. dr. Sebeők Antal S.-a.-Ujhely, 53. Vladár Kristóf Kladzán.

Fűzött példányra 5 frtjával előfizettek: 59. Batta Zsigmond Czeke, 60. Mezössy Menyhért Ujhely, 61. Bujanovits Frigyes T.-Bisztra, 62. br. Fillenbaum Ferencz S.-a.-Ujhely, 63. Isák János Kolbása, 64. Meczner Béla Rad, 65. Nemthy József Kohány, 66. Juhász Jenő S.-a.-Ujhely, 67. Csizsár Gábor S.-a.-Ujhely, 68. Pintér Ferencz S.-a.-Ujhely, 69. Nagyfejeő Gyula Miskolcz.

Megrendelték utánvét mellett: 17. Prámer Alajos, 18. Klein Tivadar, 19. Bárczy József, 20. dr. Kovácsy Pál, 21. Mízsák István, 22. dr. Jakubovits Mór, 23. Szentgyörgyi Vilmos, 24. Pollacsek Samu, 25. Héricsz Márton, 26. Ujfalussy Endre, 27. Lenkei Mihály, 28. Ember Ernő, 29. Schön Sándor, 30. Csáky Imre, 31. dr. Nagy Armin, 32. de Rivó György, 33. Fisch József, 34. V. Fekete János, 35. Dókus Mihály, 36. Teich Zsigmond, 37. Szabó Elek, 38. Nyomárkay Kálmán, 39. Rosenthal Sándor, 17-39-ig mind S.-a.-Ujhelyben, 40. br. Sennyey István Páczin, 41. Reichard testvérek S.-a.-Ujhely, 42. dr. Papp László S.-a.-Ujhely, 43. Paluzsa Géza, N.-Bozsva, 44. Fesztóry Tamás, 45. Oroszy Géza, 46. Schwarcz Mór, 47. Keresstessy Lajos, 48. Biringer Arthur, 49. Pékary Gyula, 50. Kovács Antal, 44-50-ig S.-a.-Ujhelyben, 51. Boronkay Farkas A.-Bereckzi, 52. Szánky Arpád S.-a.-Ujhely, 53. Guttman Mór Luka, 54. Reichard Mór S.-a.-Ujhely, 55. Bakó Bertalan S.-Patak.

Jelentés.

II. Rákóczi Ferencz emléktáblájának leleplezése alkalmával elszavalandó ünnepi költeményre pályázat hirdettetvén, 1882 májushó 10-ik mint véghatáridőig a következő munkák érkeztek be:

I. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: Oh! could we from death but recover
Those hearts as they bounded before
In the face of high heav'n to light over.
That combat for freedom once more.
Moore T.

II. „Alkalmi óda.“

Jelige: Repülj fecském ablakára.

III. „Rákóczi emlékezete.“

Jelige: Pro patria et libertate.

IV. „Mi kürt riad?“

Jelige: Régi dicsőségünk hol késel . . .

V. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: Bátorság kitartás dicsőséghez vezet.
Egy kezdő.

VI. „Rákóczi.“

Jelige: „Fü kizöldül ó sirhanton,
Bajnok ébred hős lanton.“

VII. „II. Rákóczi Ferencz születése helyén.“

Jelige: „Ne bánts a magyart.“
Zrinyi Miklós

VIII. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: A háza minden előtt.

IX. „Emlékvers.“

Jelige: Szabadság.

X. „Rákóczi-ünnepen.“

Jelige: „Nem vagytok halva ti hősök!“
Jókai.

XI. „II. Rákóczi Ferencz.“

1676—1735.

Jelige: „Rákóczi édes vérünk
Régi híres vezérünk.“

XII. „Rákóczi emlékezete.“

Jelige: „Körülöttem lebeg sirjában nyugvó
Rákócziak lelke.“
Lévai.

XIII. „Rákóczi.“

Jelige: „Könyhullatással esszük kenyerünket és
olyanok vagyunk, mint a nyáj pásztor
nélkül.“
Mikes Kelemen.

XIV. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: „Jaj Rákóczi Bercsényi,
Magyarok vezéri“...
Lévai.

XV. „Rákóczi.“

Jelige: „Recrudescunt“...
Lévai.

XVI. „Rákóczi Ferencz emlékünnepére.“

Jelige: Vivos voco, mortuos plango.

XVII. „Ünnepi költemény.“

Jelige: Hazánk szentje, szabadság vezére.
Sötét éjben fényes csillagnak!
Oh Rákóczi! kinek emlékére
Lángolunk és sirva fakadunk.
Petőfi.

XVIII. „Rákóczi Ferencz.“

Jelige: „Hányódál: tengerré lett a sok baj alattad,
Vészszé a balsors, mely űz vala fejedelem.“...
Lévai.

XIX. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: „Mégfogya bár de törve nem.“
Vörösmarty.

XX. „Borsiban.“

Jelige: „Pro libertate.“
Pénzfelirat.

XXI. „II. Rákóczi Ferencz emléktáblájának leleplezése alkalmából.“

Jelige: Rákóczi hajh! Bercsényi hajh!
Kölcsey.

XXII. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: „Titkon borong a genius
A néma hant felett,
Hol lángoló szív s honszerelem
Váltottak életet.“
Kölcsey Ferencz.

XXIII. „II. Rákóczi Ferencz emlékezete.“

Jelige: „Nem hal meg az, ki a hazáért
... áldozza életet.“

XXIV. „Óda Rákóczihoz.“

Jelige: „Engem nagy ünnepek
Érzelmé foglal el.“
Erdélyi János.

XXV. „II. Rákóczi Ferencz emlékeztetése.“

Jelige: „Megsörren a bilincs,
Lehull gazdája nincs.“
Arany János.

XXVI. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXVII. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXVIII. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXIX. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXX. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXXI. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXXII. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXXIII. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXXIV. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXXV. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

XXXVI. „Szomorú nóta.“

Jelige: Tiszta szívvél kívánom a babért
S ha elnyerem, tartásotok meg a bért.

port a légző szervek bántalmái (tüdőlob, tüdőhurut tüdőgümőkór.)

Halálozás volt 36; ezek közül férfi 8; nő 9; fiu 11; leánygyermek 8; vagyis hétéven felül 17; ezen alul 19; nem gyógykezelettetett hétéven felül 4; hétéven alul 12; összesen 16; szegény gyakorlatban kezeltetett a város orvosi hivatal által 57 megbetegedés. Halálokok, toroklob 1; agykérlob 1; tüdőhurut 3; tüdőlob 5; tüdőgümő 9; gyomorrák 1; bélhurutgörcsök 3; gyermekaszály 1; veleszületett gyengeség 4; végegyengülés 2; himlő 4; vízkór 1;

Orvosrendőrileg vizsgáltattak hus és mészárszékek, április 18 és 28-ikán, lefoglaltatott 3 mé szárszékek összesen 9 kilo állott romlott hus; vizsgáltatott orvosrendőrileg 2 lépfenében megbetegedett és levágot tehén husa; vizsgáltatott közegészségügyben a zsolyomkai városrész, hol emésztő gödrök hiányában az ürületek nyílt csatornába, a patakba ömlenek, mely azokat a városon vezetési keresztül, ezen a köztisztaságot és közegészségügyet veszélyeztető eljárás ellen szigoruan intézkedett a kapitányi hivatal, továbbá addig is, míg szabályrendelettel életbe lép a dajkarendszer, az angyalcsinálók ellen, kik városunkban is elszaporodtak már, közhír által következő rendelet adatott ki.

1. Minden dajkaságra adott és adandó gyermeket vagy az anyja, vagy az azt elváltó dajka tartozik a kapitányi hivatalnál bejelenteni.

2. A dajkaságon lévő csecsemőt, mihelyest az megbetegszik, dajkaja azonnal tartozik a város orvosi hivatalnál bejelenteni.

3. Minden dajkaságon lévő csecsemőt tartozik dajkaja minden hó 1-jén délután a város orvosi hivatalnál bemutatni.

4. Dajkaságra egy és ugyanazon egyén által egyidőben — egynél több csecsemő nem fogadható el.

5. A dajkaságra kiadott csecsemőnek dajkálási bérszerződése a kapitányi hivatalnál köttetik meg a két fél által.

Ki ezen rendeletet meg nem tartja 5 frittól 20 frittig terjedhető pénzbírsággal vagy esetlegesen börtönnel fenytendő.

Vizsgáltatott a Kazinczy utcán egy egészségtelen lakás, javítása egészségügyi szempontból elrendeltetett.

Leváगतott áprilishóban 4 bika; 2 ökör, 62 tehén, 6 tinó; 126 drb borju; összesen 200 drb. Két kéjné telepen vizsgáltatott 6 nő.

Rendőri felszólításra vizsgáltatott 4 egyén.

Rendellenes szülés egy fordult elő.

Letelepített városunkban egy egészségügyi személy, Grosz Antalné Glück Rozália okleveles szülésznő.

Dr. Sebeők Antal

város-orvos.

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy a védhímlő ojtást folyó májushó 7-ikén kezdem meg, és pedig mindig szerdán és vasárnap délután 3 órákor.

Kivánatra Dr. Heinrich féle intézetből minden héten frissen nyert borjunyirkkal bármikor ojthatók.

Dr. Sebeők Antal

város-orvos.

Külömfélék.

Kinevezés. A Danilovics Antal elhalálása folytán megüresedett megyei iktatói állomásra Móré Géza megyei irnok neveztetett ki.

Névváltoztatás. Weisz Armin tolcsvai lakos, ki különösen Hegyalja borászatának előmozdítása érdekében, lapunkban is több cikket irt, belügyminiszteri engedéllyel nevét Várnai-ra változtatta.

Esküvő. Farkas Kálmán helybeli könyvtáros ma egy hete vezette oltárhoz Spitz Sarolta kisaszonny. Miskolczon.

Építkezések a megyeházán. A hivatali helyiségeknek az eddiginél czélszerűbb beosztása és elhelyezése czéljából már régebben egy megyei bizottság küldetett ki. A bizottság, mint már lapunkban is említettük, e tárgyban beadta jelentését s egyszersmind a tervezetet is, mely szerint annak keresztülvitelét javasolja. E tervezetből azt látjuk, hogy abba új építkezések is vétettek fel a régi börtönhelyiség és a jelenlegi tisztügyészi irodának emeletre való felhuzásával. Megengedjük, hogy e szakértőleg készült tervezet elfogadásával az érzett hiányokon segítve lesz s hogy annak készítésénél sulyt kellett fektetni a rendelkezés alatti pénzalapra is, azonban szerény nézetünk szerint, ha már ez építkezéseknek csakugyan meg kell történni, sok jelentős ok harcol amellett, hogy e toldozás-foltozás elmaradjon s helyette maga a főépület építessék ki és pedig egy második emelettel. Ez nagymérvben befolyna a város szépítésére, míg másrészt a hivatali helyiségeknek czélszerűbb berendezését is lehetővé tenné. Sok ok harcol amellett, hogy a megye közkincsét képező levéltár, mely

több tekintetben megbízhatlan helyen van, a földszintre tétessek át s egyszersmind a kezelő személyzet hivatalai is ott helyeztessenek el. Igaz, miszerint e nagyobb mérvű építkezés egyszersmind nagyobb összegeket is nyelne el, mely azonban nem kútba esnék és semmiesetre sem volna gyümölcstelen elhelyezés, miután az emeletben lakosztályokat is lehetne berendezni azon tisztviselők számára, kik az új törvény szerint magasabb szállásdíjjakkal lesznek dotálva. — Nem terjeszkedhetünk ki ezuttal bővebb indokolásába az elmondottaknak, de ajánljuk melegen az eszmét azok figyelmébe, kik e dologgal illetékesen foglalkoznak.

A helybeli rendőrség ellen sok panasza van a közönségnek és méltán, mert az igen sok tekintetben nem úgy teljesíti kötelességét amint kellene, vagy legtöbbször éppen sehogyszem teljesíti. Annyi szent való, hogy a közegészségügyi dolgokat egészen figyelmen kívül hagyja s ez által éppen a legfőbb érdekét sérti meg. A városorvosi hivatal híjába igyekszik megfélemleni idevágó kötelmeinek, ha a végrehajtással megbízott közegekben erőlyes támogatókra nem talál. Csak egy példát hozunk fel. Köztudomású dolog, hogy a főutcán, csaknem a megyeházának szomszédságában, nyílt udvaron sertés hizaldákat rendezett be egy pár mészáros, a városi orvos hetek söt hónapok előtt bejelentette e skandalozus esetet a kapitányi hivatalnál sőt magánál a szolgabíróknál, anélkül hogy érvényt tudott volna szerezni azok rögtöni beszüntetését véleményező hivatalos jelentésének. Persze aztán az ily hatósági szemhunynak sohasem akad gazdája; a kapitányi hivatal, miután önálló intézkedési joga nincs, rendesen a szolgabíróra keni a mulasztást, viszont a szolgabírói hivatal a városi kapitányságot vádolja hanyagsággal; támadnak igen érzékeny kanapé-percek, de a vége csak az: hogy inter duos litigantes tertius vagis a kihágó gaudet s zavartalanul folytatja tovább büntetésre méltó üzemeit. Ezt az egész lapot tele kellene írunk, ha a rendőrség által megtört botrányos dolgokat regisztrálni akarnánk. Az már itt rendszer Ujhelyben, hogy a peczegödrök nyílt csatornába eresztetnek, de a romlott husok kimérése sem tartozik a ritkaságok közé. Itt még az is megtörténik, hogy a levágásra megbélyegzett egészséges marha helyébe, egy más beteg csempészetik, de a közönség jó drágán a manna árát fizeti meg s a legnagyobb megnyugvással fogyasztja el... A mi a rendőri közegek működését illeti, az is kritikán alul áll; egyik is, másik is saját fejtől tesz mindent botorul, ügyetlenül és szentelen hetykeséggel beleavatkozik oly dolgokba is, melyeket még a Bachkorszak zsandárvilága is respektált. A test és lélekölő tivornya-helyek bünbarlangjainak oda sem néz, ellenben, — mint a dalárdának egy közelebbi társas összejövetelénél is történt — a tisztességesen mulatókat fenyegetések között inti a szétoszlásra és gorombáskodik velök. Ezek mind nem maradhatnak így ahogy vannak s éppen azért legyenek másképpen, nehogy ismételve lénytelenítessünk szót emelni miattok, mit paszsióból bizon sohasem teszünk.

Fenyvessy Emil, a nálunk működő színtársulat egyik tehetségesebb tagja a jövő kedden „Ármány és szerelem“ című hatásos drámát veszi jutalomjátékul. Ajánljuk a közönség pártfogásába.

A tavaszi mulatságok kezdetüket vették. Folyó hó 11-én a helybeli ref. iskola növendékei tartották majálisukat a Bibérczen, mely, habár az idő kedvezőtlen, hős volt is, jó kedvvel folyt le. — A sárospataki önkéntes tűzoltó-egylet és a sárospataki főiskolai önk. tűzoltó-egylet, saját alapítójuk javára 1882. évi május hó 18-án Sárospatakon, az u. n. »Kossuth-kertben« diszgyakorlattal egybekötött majális tart. Belépti díj 20 kr. A közebédre egy teríték ára 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté délelőtt 10 órákor. Kedvezőtlen idő esetén a majális május hó 21-én tartatik meg.

A három fagyos szent: Pongrácz, Szervác, és Bonifáczból a két első már megülte a nevenapját s hála az égnek, a Hegyaljára nézve nem szerencsétlenül; mert habár csütörtökön éjjel hűvös volt a levegő s fagytól lehetett tartani; a mi csekély mértékben volt is. rossz hírek nem jutottak hozzánk, sőt azt halljuk, hogy a szállóban semmi kár nincs. Ha még a mai nap s majd aztán Orbán gazda nevenapja is szerencsésen elvonul felettünk: akkor a gazdák szívéből is nagy suly fog lehullani.

Halálozás. Lapunk bezártakor vesszük a hírt: hogy gróf Török Bálint volt h. országbíró 78 éves korában N.-Kázmérban rövid szenvedés után elhunyt.

Halálozás. Danilovics Antal m. iktató a mult szerdán nagy részvét mellett temették el 36 éves korában. Régóta gyógyíthatlan betegségben szenvedett, melynek a java korabeli férfi végre is áldozatul esett. — A hozzánk beküldött gyászjelentés így szól: »Danilovics Antalné szül. Makai Melánia,

Közegészségügyi viszonyok és orvosrendőri eljárás áprilishóban.

Az általános egészségi állapot kedvező, mind a megbetegedési, mind a halálozási esetek számát tekintve.

Járvány nincs, kiválóan uralkodott kórcso-

valamint leánya Szabina és Danilovics Mihályné szül. Spek Borbála, özv. Makay Lajosné szül. Szabó Josefa, fájdalmas szívvel jelentik szeretett férje, atya, fia, illetőleg veje Danilovics Antal okleveles gyógyszerész, zemplénmegyei közigazgatási iktatónak folyó évi májushó 8-án esteli 11 órakor, élete 36-ik, boldog házassága 9-ik évében történt gyászos elhunytát. Hült tetemei folyó évi májushó 10-én délután 4 órakor fog a helybeli rom. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Sátoralja-Ujhely, 1882. májushó 8-án. Béke lengjen a jó férj, szerető apa illetve jó fiu hamvain.

Gyászhirek. Lehoczky Jenő maga, és kis-korú gyermekei: Ilma, Dezső, Lajos és Jolán, továbbá Aranyossy Sándor és neje szül. báró Saffran Mária, Lehoczky Lajos és neje szül. Ferdinándy Anna s leányuk Margit, nemkülönbön Aranyossy János honvéd-főhadnagy s neje szül. Markus Gizella legmélyebb fájdalommal s megtört szívvel tudatják forrón szeretett neje, páratlan anyja, felejthetetlen leányuk, menyük, sógorné, illetőleg hön szeretett testvér kistrákói és bisztricskai Lehoczky Jenőné, szül. aranyos-medgyesi Aranyossy Lujának, f. évi májushó 4-én, délutáni 4 $\frac{1}{2}$ órakor, élete 33-ik, s boldog házasságának 13-ik évében, tüdővészben Homonnán, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemei a rom. kath. egyház szertartás szerint Homonnán beszenteltetvén Abaujmegey Hernád Szőlleden fognak f. hó 7-én örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő sz. mise-áldozatok Homonnán májushó 6-án s Hernád-Szőlleden májushó 8-án fognak a Mindenhatóknak bemutatattani. Áldás és béke poraira! — Lovag steinbrucki Freudhoffer József, Szerdahelyi Istvánné szül. kis- és nagy-jeszenői Jeszenszky Louise s férje ághecseryői Szerdahelyi István, valamint fiok Szerdahelyi Aladár, végül adámföldi Bornemisza Boldizsár, mint néhai Szerdahelyi Ilona férje s gyermekei: Marianna s László fájdalomdült szívvel jelentik forrón szeretett felejthetetlen emlékü neje, illetőleg édes anyja, napa, nagyanja s dédanyjuk: steinbrucki Freudhoffer Józsefné, szül. kőporubai és korniczai báró Szobek Aloyziának, f. hó 5-én délután 4 órakor szívvelhűdésben — a halotti szentség ájtatos felvételével — életének 78., második házasságának 40. évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 7-én délután 3 órakor fognak Ághcseryőben örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 10-én fog Bottyánban megtartatni. Kelt Ághcseryőben, Pünkösdhavának 5-ik napján 1882. Áldás s örök béke lengjen drága hamvain.

Halálós lórugás. A pénteki hetivásáron egy istáncsi ember terhes szekere fölött egy zsák életet akart levenni, azonban a zsák megcsuszott s az ember a szekerebe fogott két ló közzé esett, a mikor az egyik ló oly erővel rugta meg, hogy a szekér alá bukott. Ekkor a másik ló megrántotta a szekeret s a szerencsétlen a kerék is keresztül ment. Három—négy percz múlva kiadta lelkét.

A zálog-kölcson intézet tulajdonosa: Reichard Gyula egy folyamodványt nyújtott be a helybeli szolgabíróhoz, melyben bejelenti, hogy üzletével felhagy. Allítólag rosszul ment a gazdaság, kevés perczentre dolgozott. (?) Biztos lehet a nagy közönség, hogy „ujak állnak a kidőlt helyére.”

A zemplénmegyei tanító-egyesület ez idei közgyűlését májushó 31-én Homonnán tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. Jelentés az egyesület szellemi és anyagi állásáról. 2. Az országos tanítógyűlésre kiküldött képviselőnek beszámolója. 3. Válasz a III. egyet. tanítógyűlés végrehajtó-bizottságának a »Népnevelők Lapja« ez évi 13-ik számában a tanító-egyesületek országos szövetsége és az Eötvös alap ügyében közölt felhívására. 4. A munkabíró bizottság által felolvasásra kijelölt dolgozatok felolvasása. 5. Intézkedés egy megyei tanszer muzeum létesítése tárgyában. 6. A jövő közgyűlés helyének meghatározása. 7. Alírási felhívások. 8. Esetleges indítványok. E gyűlésre az egyesület tagjai s a népnevelésügy barátai tisztelettel meghívhatnak. Dezső Lajos, elnök.

A sárospataki állami tanítóképezdében az évi zárvizsgálatok június 12—17. napjain tartatnak. E vizsgákra a tanügy iránt érdeklő közönség tisztelettel meghívatik. A képezdei igazgató.

A sárospataki állami tanítóképezdében a tanítóképesítési vizsgálatok június 19. és következő napjain tartatnak. A kellően felszerelt folyamodványok május 21-ig az illetékes tanfelügyelői hivatalhoz nyújtandók be. A képezdei igazgató.

Szerencsés véletlen. Pénteken délután, két óriás szeszes hordóval megterhelt bárka alá került egy bámészködő 4—5 éves gyermek, rémület fogta el az ezt látókat; azonban bár a gyermek a kocsi alá esett, oly szerencsésen történt az, hogy egy haja szála sem görbült meg, még csak el sem pittyeredett.

Hulla maradvány. Egyik közelebbi számunkban írtuk, hogy a sárospataki határban a Pavletics örökösök tanyáján egy kutya által a

gazból kikapart mintegy 6—7 éves gyermek láb-szárát találták. Az orvosi vélemény szerint a szerencsétlenül járt legalább 16—20 éves ifju volt. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy Hornyák Józsefnek hívták s Hornyák István vencesellő lakos taligás koldusnak volt a fia. Egyik tanyán szolgált mint cseléd és a husvétii ünnepek alkalmával átment a Pavletics örökösök-féle tanyára öntözödni. Ugyancsak kiderült az is, hogy nem erőszakos halállal mult ki; hanem valószínűleg a pálinka áldozatául esett, ebből t. i. a kelletnél többet élvezvén. vízbe bukott s abban halálát is lelte. Testét a kutyák szétmarczangolták, csak két lábának alszára maradt meg térdig, melyeken czizma volt s az ebek e miatt nem tudtak vele elbánni.

Kisebb községek, melyeknek nem áll módjukban tornyaikat költségesebb órával ellátniok, most azt igen jutányosan beszerezhetnék Sárospatakon, hol a ref. egyház tornyában levő ócska óra, mely kevés költséggel kijavítható — f. hó 21-én d. e. az ottani lelkészi lakon el fog árvereztetni.

CSARNOK.

A sötét világrészen át.

Stanley utazása Közép-Afrikában.

Írta: Rohlfs Gerhard.

(Folytatás.)

Épen 1875. évi január 1-én Tschalela helységből kiindulva, Stanley elhagyta a nyugati irányt és északnak fordult. Az akadályok száma most sem fogyott, az expedítio élelmi szerekben hiányt szenvedett, a sűrű cserjék is majdnem lehetlenné tették az előrehaladást. Az élelemhiány éhséggé fejlődött, midőn az épen nem barátságos Warimik területére értek, kik különben a tenger vidéke óta a legszebb embertörzset képezték. Mindehhez járult még, hogy Pockock Edwardot és három Wangwant, kik életveszélyesen megbetegedtek, hordágyakon kellett szállítani, sőt az előbbi nem bírta a hagymázt elviselni és Tschwinguban lelte sírját.

A kísérlet elővigyázatlansága sokszor igen veszélyes dolgokat szült. Így egy alkalommal a Stanleyt kísérő wangwanok egyike tejet lopott a vingaktól és ez majd háborút eredményezett. Az expedítio néhány tagját, kik távolabb maradtak a főcsapatól, megtámadták, megsebeztek, sőt meg is ölték. A wangaturokkal meg épen ütközetre került a dolog. Stanley kénytelen volt táborát palisadsánczokkal körülvenni, a környező erdő területét mintegy 200 méternyire kivágaita és így aztán nyugodtan nézhetett a vadak támadása elé. Minden roham diadalmasan vissza is veretett; de a nyugalom csak akkor állott helyre, midőn maga az expedítio vette át a támadó szerepét. A közel falvakat Stanley kénytelen volt elpusztíttatni és végre csapatját utnak indítván, ostrom alá vétette a sziklahegyet, melyet a wangaturók vár gyanánt védelmeztek. A nyakra főre menekülő ellenséget azonban nem üldöztette.

Tudtuk, beszéli az utazó, hogy többé nem fognak minket bántani. Néhány fegyverünk az ellenség kezébe került, de azokat újra visszavettük. Midőn a harmadik nap estéjén összeszámoltuk veszteségünket, kitűnt, hogy huszonhárom emberünk elesett, három megsebesült, hogy tizenkét fegyverünk elveszett és négy láda töltejt felhasználtunk. Összesen ötvenhárom emberrel kevesbedett a csapat létszáma. De az erélyes fellépés használt és a vadak felhagytak a támadással.

Vége termékeny, gazdag tájakra és barátságos törzsek közé jutott az expedítio. A vendégzerető Monbiti faluból a gazdag Usukumaba értek, hol az utas mindig kap ennivalót, csak pénze legyen elég. Pénz alatt persze itt nem Mária Terézia tallérok értendők, milyenek Abisíniában és a tulajdonképeni Közép-Afrikában vannak forgalomban, — hanem inkább különféle áruk, cseereeszközök. E czélből Stanley már San-sibarból jó csomó portékát vitt magával: szöveteket, üvegyöngyöket, kendőket és vörös sapkákat, nagy és kicsiny, kerek és lapos gránátokat, melyek ép úgy, mint a vastag ércszondrony-ból készült gyűrűk kiváló keletnek örvendettek.

Most a dúsgazdag fensik termékeit az expedítio lábai elé rakták. Buza, gabona, bab, burgonya, sesam, kása és másnemű eledel bőven jutott, dinnye és egyéb kerti növény csakhamar visszaadta a csapat régi jó kedvét. És Stanley sohasem fukarkodott; már azelőtt is a „nyitott kezű fehérember” hízogó melléknévvel lett felruházva: (Huyu Msungu n'n fungua mikono.)

Itt újabb teherhordók lettek szerződötve és Usihatól kezdve, 600 miles távolságban az oceántól igen szép és a baromtenyésztésre alkalmas vidék kezdődik, mely csak a Victoria-Nyanzanál ér véget. Az elszórtan heverő szürke sziklatömegekről körülnézve, végtelen körben nyulik el a legvarázsolóbb láthatár; bátyaszerű he-

gyek, hullámosan emelkedő dombok között dus termésű síkság zöldel, melyen nyájakra osztva ezer és ezer barom legel.

És mily jól esett itt a vándorlás a legjobb szándékkal eltelt benszülöttek között. Midőn az expedítio lassu menetben felvonulva haladt, a benszülöttek százai kísérték, kik Stanley embe-reivel vidám tréfákat űztek és gondatlan, hangos nevetésükkel tanusították, hogy mennyire örvendek az idegenek látásának.

„Jertek még egyszer vissza” szólának, midőn hazafelé tértek, miután mértföldekig kísérték a csapatot.

A vidék mindig bujábbá lett, úgy hogy Stanley szavait idézve „a legelő a barmok, kecskék és juhok szórétól majdnem fehérek voltak. Végre elértek az első etappehoz. Nagy sokára eljutottak a Nyanza kék hullámaihoz. Százharom napig voltak utban, 70 nap esett a menet, 33 a pihenésre. Összesen 11587 kilométer, naponként átlag tehát csak 7 kilométernyi utat tettek. Ebből is láthatja az olvasó, hogy mily nehéz az utazás Afrikában. De egyelőre jó dolguk volt. A vendégzerető Kagehyi faluban Stanley expedítio-jával kényelmesen elhelyezkedett és midőn kísé-rői, a Wanyamwezi meglátták a tavat, diadal-nekeket zengtek.

Az első idő persze pihenéssel és azzal telt, hogy a benszülöttekkel barátságos viszonyba igyekeztek jutni. Kagehyi Usukama országában az Utschambi kerülethez tartozik, miért is a kerületi fejedelmet és az ország királyát kellett megajándékozni. Aztán minden előkészület megté-tett a tovább utazásra, de mindenek felett a „Lady Alice” lett használhatóvá téve „És hét nap eltelte előtt a csolnak készen állott és hogy a vizen való tartózkodás némileg enyhíthessék, lehetőleg mindennel felszereltetett. Liszt és száritott hal, szövetek és gyöngyök, mindenféle apró de esetleg nagy hasznót hajtó csecsebecsék bőven jutottak a csomagok közé, úgy hogy elvégre már csak a legénység beszállása volt hátra.”

De most senkisé akarta Stanleyt elkísérni. A tóparti lakóknak legsajátságosabb foglalmuk van a »Niandscha“-ról Szentül hiszik és azt beszélik, hogy körülhajózása éveket tart, hogy a tulparton hosszú farkkal bíró emberek laknak, emberevők és másféle szörnyek birják a tájakat és a távol messzeségbe vesző átellenes partok még csak fokozták a kifürészendő terület titkoszerúségét. Még Stanley saját embereire is elragadt a félelem.

— Önkénytelen elkísérné-e valaki? kérde Stanley.

Mindenki hallgat.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

Megjelent az „Ország-Világ” XVII. füzeté élénkvaltozatos és gazdag tartalommal. Közli: Iványi Ödönnek »Ujoncz feleség« című szép rajzát, Földváry István »Kertben« című hangulatteljes költeményét »A san-joagini hősök« című érdekes angol novellát és »Nem egymásnak teremve« című vonzó orosz beszélyt. Azonkívül Török Józseftől »Műveltség és erkölcs«, dr. Luby Gyulától »Az élelmi szerek hamisításáról« és L. F.-től »Valpurga éjjele és a Boszorkányok« című rendkívül érdekes és jeles cikket. Darwin Károlytól van egy kimerítő tanulmány. Apró rovatai változatosak, élénkek és nagy gondra vallanak. Képei kszül kiemeljük a »Barabást Barabást« ezimű gyönyörű képet, a »Vándor-uton« című kedves rajz, »A siket fajt«, »Éj a pusztán« Nikolay J. eredeti rajza, »Görény és hőrcsög harc«, »A rajnai Slebengebirge«, és »A kis vigyázatlan« című szép képet. Ajánljuk e jeles képes lapot a magyar közönség figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr. Előfizethetni Wilckens és Waidl kiadóhivatalában.

A »Képes Családi Lapok« szépirodalmi havi folyóirat legutóbbi, azaz 32-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Másfélpar szerelem. Elbeszélés; írta Erdélyi Gyula. (Folytatás.) — Egy buzaszemért. Költemény: írta Komócsy József. A zeneszerző. Elbeszélés. Lindner A. nyomán Városi Malvinától. (Vége.) — Ripók Marci Rajz; írta Tihanyi Benő. — Az evésről. Karczolat; írta Pagyaróczi M. — Az elveszett. Beszély; Felix L. után Borsody Bélától. (Folytatás.) — A nihilisták áldozata. Humoresk. Sch. A. után írta Philantrop. (Folytatás.) — Képeinkhez. — Gondolatok. Mindenféle. Képeink: Megszorúlva. — Látogatás. — Amerikai képek: Az ingeletek lakása. A Tequendama vizesés. Melléklet: »A kincs« című regény 305—320. oldala. A boríték: Heti naptár — Sakk talány. — Szótagejtvény. — Talányok megfejtései. — Megfejtők névsora. — Kérdések. Feleletek. Ajánlatok. — szerkesztőség postája. — Hirdetések. — A kis lottó húzásai. Előfizethetni: Mehner Vilmosnál, Budapest IV. ker., papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

A „Magyar Lexikon” 101-ik füzete is elhagyta már a sajtót és a „Könyvornamentika” szótól a „Krateros” szóig terjedvén a magyar nyelvben fölöttébb terjedelmesnek bizonyult K. betű végén halad és lehetőleg hézagatlan tartalma által is bőven igazolja azt a bizalmat, a melyben immár országszerte részesül. Az eddig megjelent füzetek nyomán ítélve bátran remélhetjük, hogy irodalmunk ezen nagyjelentőségű s a műveltség minden osztályára egyaránt hasznos és nélkülözhetetlen ága, kitűzött czéljához most már biztos léptekkel közeledik.

Szerkesztői üzenetek.

T. T. A küldemény e számra nézve már későn jött. „Egy dologért” Felszolásának szívesen helyt adnánk, de név nélkül semmit sem tehetünk közlé. T. dolgozóitársainkat beküldött műveikre nézve türelmelemre kérjük, miután a sorrendet meg kell tartanunk.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos piaczi árkimutatás.
1882. május 12-én.

			frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu	11	30
Gabona	100	„	7	30
Árpa	100	„	6	30
Z. b.	100	„	7	—
Kukoricza	100	„	6	—
Buonya	100	„	2	40
Lócsó	100	„	16	—
Lencse	100	„	13	—
Psuly	100	„	8	—
Köl. kása	100	„	12	—
Vaj	1 lit.	„	80	—
Só	„	„	32	—
Márhahus	1 klg.	„	48	—
Szalonna	uj	„	80	—
Sertészsír	„	„	88	—
Széna	méter mázsa	„	20	—
Alom szalma	„	„	80	—

Nyilttér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősség et a szerkesztőség

MATTONI-féle

BUDAI KIRÁLY KESERŰFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás,
Szt.-István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

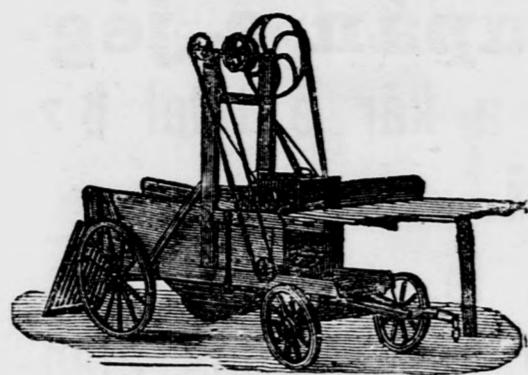
Mattoni és Wille, Budapest.

Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

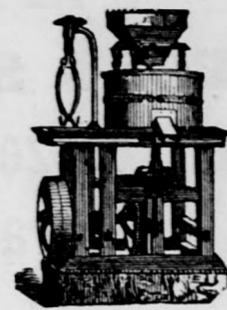
BORUTHELEMÉR.

Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán

(Eperjesi ut 6. sz. és Kassa mellett a Csermely-völgyben)

ajánlja a t. cz. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott, jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Cséplőkészleteit, könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra;

Kézi cséplőgépeit;

Sorba és szórva vetőgépeit, sat.

Csermelyvölgyi gépműhelyünkben (Kassa mellett) gépgyártmányaink, **jelentékeny készletét tartjuk állandóan**, bizományi raktárt pedig:

Kornstein Ignác urnál S.-a.-Ujhelyben

ki is gazdasági gépünk **képét** valamint öntődénk gyártmányai **árjegyzékét**, kívánatra ingyen s bérmentve küldi be.

1—6

Fürdő megnyitás.

A rankherleini kincstári gyógyfürdőben

(Abaújmegye Kassa város közelében)

a fürdőidény májushó 22-én
nyitattik meg.

A rankherleini források, melyek közül a tüneményeszerű ártézi kut az első helyet foglalja el, égvényes sokban való rendkívüli gazdaságuknál, valamint nem csekély vastartalmuknál fogva, századok óta kitűnő sikerrel használtatnak az **összes nyákhártya rendszer idült hurutos megbetegedéseinek** különösen az idült gyomor hurut, valamint a **gyomor nyákhártya zsongtalansága** (Atonie der Magenschleimhaut) által okozott **étvágytalanság eseteinek**, ezen kívül még a **légzőszervek idült hurutjai**, továbbá a **női ivar szervek hurutos bántalmái** s az ezekkel rendszeren kapcsolatban lévő **vérzegénységi állapotok képezik ezen vizek hálás gyógytárgyát.**

A fürdő azonkívül az Andrassy forrás levezetése folytán jó ízű édes vízzel is bő mennyiségben rendelkezik.

A mult és folyó évben eszközölt tetemes befektetések, valamint a fürdő és szoba árak olcsósága folytán, Rankherlein **kényelem és olcsóságra** nézve, a hazai fürdők sorában előbbkelő helyet foglal el.

Fürdőárak 20 kr., 30 kr. és 40 kr., szobaárak nappali használat mellett 40 krtól 80 krig, éjjeli használat mellett 60 krtól 1 frt 30 krig.

Mint fürdő orvos ez évben is **dr. Sztelhló Gusztáv** közkedvelt gyakorló orvos működend.

Jó és jutanyos ellátásról Borbély S. elismert kitűnő konyhája gondoskodik.

Jó nemzeti zenekar, az idény folyamában szokott táncvígalmak, számos hirlap, gyönyörű erdsétányok a fürdő közönségnek szórakoztatást nyújtandnak. A fürdőben napontai rendszer összekötéssel bíró **postahivatal van.**

A magyar állam és a Kassa-oderbergi vasutak által a fürdőbe (vasuti állomás Kassa) utazók részére **májushó 15-től október 15-éig** érvényes $33\frac{1}{3}\%$ -kal mérsékelt menet és térti jegyek adatnak ki az illető hirdetményben megnevezett főállomásokon.

Szobák megrendelése és netán kívánt közelebbi felvilágosítás adása végett sziveskedjék a t. cz. közönség közvetlenül a rankherleini fürdő-gondnoksághoz fordulni.

M. kir. Pénzügyigazgatóság, Kassán, 1882. május 5-én.

KRAUSZ, s. k.

1—1

A bártfai savanyuvíz

főraktára Sátoralja-Ujhelyben

Brach Samu urnál

(Szöllösi Bernát ur házában) van.

Főraktári árak:

1 láda 30 literes palackkal a s.-a.-ujhelyi raktárban	4 ft. — kr.
1 „ 50 félliteres „ „ „	4 „ 30 „
5 „ egyszerre véve 30 literes palackkal	19 „ — „
5 „ „ 50 félliteres „ „	20 „ 50 „

Husz egyszerre vett láda után egy láda jutalékal adatik, 70 krnyi szállítási költség megtérítése mellett.

Ládák, üres palackkal a raktárban visszavétnak, még pedig:

1 láda 30 üres literes üveggel	1 frtért
1 láda 50 üres félliteres üveggel	1 frt 50 krért.

A bártfai víz ezen főraktárát kegyes pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

TOPERCZER ALBERT,

1—3 gyógyszerész, a bártfai ásványvíz bérlelője Bártfán.

A Magyar-Franczia biztosító részvény-társaság

alaptőke: NYOLCZ MILLIO frt aranyban

JÉGKÁR ELLEN

biztosítóknak következő kedvezményeket nyújt:

A megállapított alapidijoknak a biztosítás **csak 50 száztolija** fizetendő. Az engedményezett 50% alapidij csak azon esetben és **csak a jégverést szenvedett tételre** nézve után fizetendő, ha a kár e tétel biztosított összegének **legalább 5 száztoliját teszi ki.**

Aratási és cséplési költségek csak teljes károknál vonatnak le.

Az egységi árak, — melyek után a díjak fizettetnek — a kárszámítás alapjául még akkor is fentartatnak, **ha a piaciár a jégverés idejében alacsonyabb volna!**

Nagyobb biztosító felekkel 6 évi jégbiztosítási egyezmények is kötöttek, mely módoszat szerint a fél részére az általa tényleg fizetett díjak 20—20%-ja évenként tartalékba tétetvén, e tartalék a hatodik év díjai fedezésére fordítottatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

A Magyar-Franczia biztosító részvénytársaság

s.-a.-ujhelyi főügynöksége

LÖVY ADOLF.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele. — kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légurak és gyomor nyákhártyának hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy-, stb. vizektől különbözik, csekélyebb szén-sav tartalmánál fogva s azért vértékek lehetőségénél vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savany dúsabb vizek fölött előny-nyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Gishshübl-, Gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légcső- és hörgbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizeledszervek hurutját, szintugy osztatja, mint a Seltersi-, Gleichenbergi-, Gishshübl-. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák s hogy sem bevéve, sem belélegzve, a fejből vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam. Seltersi-, Gleichenbergi-, Gishshübl vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizeledszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Gishshübl- és Vichy vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánló a lélegző és emésztőszervek kórállapotainál

Hamisítások és szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kérjük a tekintetes orvosi kart, úgy a t. cz. közönséget, hogy az eddig használt „Luhí“ név mellőzésével ezentúl csak a „Margit forrás“ elnevezést használják.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

10—12

Dr. Karlovsky utócai

„Margit“ gyógyforrás igazgatósága.

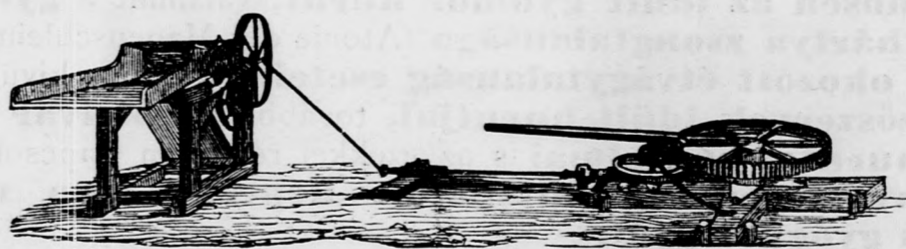
Heinzelmann vasgyárának bizom. raktára.

Clayton és Shutteworth

gazd. gépgyárak Lincoln (Angolhon.)

Bizományi készlet és képviselő

Adriányi és Markónál Kassán.

Ajánlják a t. cz. gazdaközönségnek a legújabb vívmányok kiaknázásával felszerelt és még eddig utol nem ért gőzjárgány és kézi erőre szerkesztett cséplőket; szelelő-, osztályozó-, űszök- és konkoly választórostákat; kiváló munkaképességgel bíró és eddigelő legjobbknak ismert hárombarázdás ekéiket; vető-, kaszáló-, szénagyűjtő-, arató-, szecska- és répa-vágó-, morszoló- és füllesztő-gépeiket; őröl- és darálókat; mindennemű szivattyúkat és általában e szakba vágó és saját gyártmányu legjobb gépeiket, géphajtó szijjait és gépfőlszerelvényeiket a lehető legjutányosabb ár és kedvező feltételek mellett.

Képes árjegyzékekkel és bővebb felvilágosítással megkeresésre a legnagyobb készséggel szolgálnak

ADRIÁNYI és MARKÓ

8—16

vaskereskedők Kassán.

Mogyoróskai portland- és román mészlény.